

UNUTMAYIN!

Bu çocuklar ya da gençler "kötü" değillerdir. Uygun olmayan ve kabul edilemeyen davranışlar yaparlar, ancak bu bir hastalıktır/psikolojik-psikiyatrik bozukluktur ve tedavi edilmesi gerekir. Durum ne kadar önceden fark edilir ve ne kadar erken müdahale yapılırsa olumlu sonuç almak/ilerlemek daha kolay olmaktadır.

Bu çocukların anne-babaları olarak sizler de kötü ebeveynler değilsiniz. Bir çok yöntemi denemişsinizdir, ancak hiç biri işe yaramamıştır.

Bu çocuklar sağlıklı ilişkiler kuramadıkları için genellikle arkadaşları tarafından dışlanırlar ve bu nedenle kendileri gibi olan çocukları kolayca bulurlar.

Dövmek, tehdit etmek, eve kapatmak ya da rüşvet vermek bir çare gibi görülebilir ama değildir ve sorunu çözümsüz hale getirir. "Doğuştan böyle, kalıtsal bu" demek problemin çözümünü engelleyen bir yaklaşımdır. Şiddet içerikli davranışlar öğrenilmiş davranışlardır, dolayısıyla olumsuz olan bir şeyi öğrenebiliyorsa olumlu bir tanesini de öğrenebilir.

NELER YAPABİLİRSİNİZ?

- Sadece çocuğunuzun değişmesi işe yaramaz, siz de değişime açık olun.
- Çocuğunuzla ilgili önyargılarınız farkına varın.
- Kısa sürede çözüm beklemeyin, değişim zaman alacaktır.
- Çocuğunuza nasihat etmeyin, çok fazla işe yaramaz.
- Sizinle konuşurken, onun yüzüne bakarak sadece onu dinleyin.
- Çocuğunuzu suçlayıcı ifadelerden kaçının, onu serseri, deli vb. olumsuz sıfatlarla etiketlemeyin.
- Sorumluluklarını yerine getirmediğinde onunla iğneleyici konuşmayın, sadece onu bu durumla yüzleştirin.
- Uyguladığı olumsuz yöntemlerle maddi veya manevi bir kazanç elde etmesini engelleyin.
- Her iki tarafında öfkeli olduğu zaman konuşmayın, karşılıklı sakinleşmeyi bekleyin.
- Onunla sonu olmayan tartışmalara girmekten kaçının.
- Eşiniz ile konuşup çocuğunuza karşı "tek" ses çıkartın.
- Çocuğunuzun kimlerle arkadaşlık ettiğini bilin, olumsuz arkadaşlıklar olumsuz davranışları arttırır.
- Okul ve rehberlik öğretmeniyle işbirliği yapın, vakit kaybetmeden bir uzmandan yardım alın.

MEHMET PAŞA ORTAOKULU

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK
DANIŞMA SERVİSİ

UYUM VE DAVRANIŞ PROBLEMLERİ VELİ BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

DAVRANIŞ SORUNLARI OLAN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

- Yalan söylerler ve bunlar genellikle “kırmızı” tehlikeli türde yalanlardır.
- İnsanlara ve hayvanlara karşı acımasız davranabilirler, bilerek ve isteyerek onların canlarını yakabilirler.
- Genellikle kabadayı tarzı davranışlar sergileme eğilimindedir.
- Kuralları sık sık bozarak çevreye – dolaylı olarak kendine de– zarar verici davranışlarda bulunurlar.
- Sorunların şiddeti hafif-ten ağıra doğru gidebilir.
- Kurallar ve sınırların yoğun olduğu ve akademik zorluklar yaşadığı okuldan kaçma ya da var olan kuralları yıkarak düzeni bozma eğilimindedirler.
- Akranlarıyla sık kavga ederler. Yaş ilerledikçe ergenliğe girince kavgaların içine kesici aletler veya silahlar da girmeye başlar.
- Sinirli davranışları fazladır.
- Pervasız/umursamazca hareket ederler.
- Sigara ve yoğun alkol kullanımı olabilir.
- Yaşlarına uygun olmayan cinsel davranışlar gösterirler.

İSTENMEYEN DAVRANIŞ SONRASINDA GÖSTERİLEBİLECEK CAYDIRICI TEPKİLER:

GÖRMEZDEN GELME:

YAPTIĞI OLUMSUZ DAVRANIŞLARI ÖN PLANA ÇIKARMAK YERİNE OLUMLU DAVRANIŞLARA ODAKLANMAK İÇİN BU TEKNİKTEN YARARLANILIR. GÖRMEZDEN GELME ÖZELLİKLE DİKKAT ÇEKMEYE YÖNELİK DAVRANIŞLARDA ÇOK ETKİLİ OLABİLİR. ÇOCUĞUNUZ OLUMSUZ DAVRANIŞIN TEPKİYE NEDEN OLMADIĞINI GÖRDÜKÇE BU DAVRANIŞI YAPMAKTAN VAZGEÇEBİLİR. ÇOCUĞUNUZLA FİZİKSEL OLARAK İLGİLENMEK ZORUNDA KALSANIZ BİLE GÖZ KONTAĞI KURMAMAYA, KONUŞMAMAYA DİKKAT EDİN.

OLUMLU PEKİŞTİREÇ:

PEKİŞTİREÇ HEDEF DAVRANIŞ GERÇEKLEŞTİĞİ ZAMAN VERİLMELİDİR. ÖRNEĞİN; SEÇİLEN HEDEF DAVRANIŞ HER GERÇEKLEŞTİĞİNDE “AFERİN” DEMEK SARILMAK, GÜLÜMSEMEK, DAVRANIŞI SÖZEL OLARAK ONAYLAMAK GİBİ SİZİN BELİRLEYECEĞİNİZ PEKİŞTİREÇLERLE OLUMLU DAVRANIŞ ÖDÜLENDİRİLİR.

YOKSUN BIRAKMAK:

OYUNCAĞI ALMAK GİBİ ÇOCUĞU NESNEDEN YA DA ETKİNLİKTEN YOKSUN BIRAKMAK VE NEDENİNİ AÇIK BİR DİLLE ANLATMAKTA OLUMSUZ DAVRANIŞI ORTADAN KALDIRMAK İÇİN KULLANILABİLİR.

KISITLAMA:

BAZI DURUMLARDA ÇEVRENİN İSTENMEYEN DAVRANIŞI YAPILMASINI ÖNLEYECEK ŞEKİLDE DÜZENLENMESİ DE YARARLI OLABİLİR. VURMA DAVRANIŞI GÖSTEREN ÇOCUĞU TUTMAK GİBİ.

MOLA:

ÇOCUK İSTENMEYEN DAVRANIŞI YAPTIKTAN HEMEN SONRA YAKLAŞIK 5 DAKİKA GİBİ KISA BİR SÜRELİĞİNE BULUNDUĞU ORTAMDAN ÇIKARTILARAK YALNIZ BIRAKILIR. ÇOCUĞA NEDEN DIŞARI ÇIKARILDIĞI SÖYLENİR AMA BAŞKA BİR AÇIKLAMA YAPILMAZ. ARA VERME SÜRESİNİN ÇOCUĞUN PROTESTOLARI NEDENİYLE SONA ERDİRİLMEMESİNE DİKKAT EDİLMELİDİR. BUNUN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ HALİNDE ÇOCUĞUN ŞİDDET DAVRANIŞLARI DA ÖDÜLENDİRİLMİŞ OLUR.

KESİN BİR “HAYIR!”:

EĞER SERT VE KARARLI BİR ŞEKİLDE “HAYIR” DERSENİZ VE ÇOCUĞUNUZ YAPMAKTA OLDUĞU YARAMAZLIĞA ARA VERİRSE HEMEN BAŞKA BİR ŞEYLE İLGİLENMESİNİ SAĞLAYIN.”HAYIR”I TEKRARLAMAKTAN KAÇININ, ÇOK DUYMAK DUYARSIZLIĞA YOL AÇAR.

SÖZEL UYARI:

ÇOCUĞUNUZA YANLIŞINI DÜZELTME ŞANSI TANIYIN. “AZ ÖNCE BABAN NE DEMİŞTİ?” YA DA “ÖDEVLERLE İLGİLİ KURALIMIZ NEYDİ?” GİBİ. BÖYLE BİR UYARI EN AZINDAN ÇOCUĞA YAPTIĞINI TEKRAR DEĞERLENDİRME FIRSATI VERİRİ.